

La mulți ani, Toma George Maiorescu!

Caut.

Navighez mai departe

cu pânzele peticite dar toate întinse

Poet, prozator, eseist și publicist. S-a născut cu numele de Maier Gyuri la 8 decembrie 1928 la Reșița. A fost foarte atașat de bunicul lui Armin Maroși, profesor și artist, personalitate respectată în oraș, secretarul Comunității Evreilor. Din perioada în care frecventează Liceul Izraelit din Timișoara, păstrează prietenii pentru o viață și un bun cultural și identitar. Este, ca mulți alții din generația lui, atras de idealul comunist. După terminarea studiilor ca bursier la Institutul de Literatură „Maxim Gorki” din Moscova, lucrează ca redactor la „Contemporanul” și „România pitorească”, publică volume de poezii, eseuri și reportaje. Este unul dintre intelectualii de vază, unul dintre gânditorii cei mai de seamă din România începând din 1945, când își face debutul, până azi. În 1990 devine președinte fondator al Mișcării ecologice din România. Multe din scrierile sale au fost traduse de către scriitori celebri (Evgheni Evtușenko, Pablo Neruda, ș.a.) și publicate în peste 20 de limbi.

În ultimii ani au apărut volume de amintiri, de cugetări, de reevaluări, de sinteză a unei vieți creative extrem de intense. În 2012 a apărut la Editura Palimpsest cartea *Pământul minat al speranței* care începe cu un autointerviu, în care autorul, fără îndurare pentru sine și cu o mare franchețe, se înfruntă cu propriul zbucium sufletească, cu tumultul ideilor, al îndoielilor și nesiguranțelor. Nu se sfiește să-și pună întrebări sfredelitoare la care răspunsurile sunt rodul frământărilor și renunțărilor lucide. Despre comunism, spune: „Eram tânăr, înclinat să cred că noua orânduire care proclamă supremația Omului, abolirea oricăror discriminări,... este de fapt tocmai ceea ce visam în anii opresiunii.” Dar: „... mi-am dat seama de divorțul iremediabil dintre teorie și practică.” Își amintește cu durere că „întreaga mea familie a fost evacuată în «domiciliu forțat», iar tatăl dus într-un lagăr de muncă, de unde nu s-a mai întors”.

Anul 2013 este bogat în noi apariții. Cu prilejul împlinirii a 85 de ani, T.G.M., inițialele pe care le folosește el însuși vorbind despre sine, a fost solicitat de Editura TIM din Reșița să prezinte o carte de poezii, texte de proză, memorialistică legate de oamenii și locurile orașului natal. Volumul *Geneze la borna stelară* e structurat în patru părți: *Fum amar în cerul gurii* – memorii despre copilărie și începuturi, evocări ale unor episoade traumatice de manifestări de antisemitism brutal și sângeros; *Focuri albastre* – poezii inspirate

de Reșița; *Mărturii* – un interviu (în parte o reluare a autointerviului); *Oțel și mărturii în mers* – reportaje din anii 60-70.

Volumul *Geopome rătăcitoare. Halte și momente pe oceane și continente*, apărut la Editura Hasefer, este ca un jurnal de bord în versuri al călătorului pasionat ce este T.G.M., Ulise sensibil și curios, rezonând cu ce descoperă, vibrând cu ce înmagazinase în cursul vremii, redând cu prospețimea impresiei imediate imaginea și gândul ce-l inspiră. Citez câteva versuri pentru a da o idee despre bogăția și diversitatea operei sale poetice care are uneori accente folclorice - ecouri de doină și baladă, altele docte și filozofice, altele umoristice.

Peisaj oceanic

... între ape și cer
închis într-o cușcă de fier
mă urc în abis
și-alunec în vis
iar timpul călău
apleacă din hău
nadir spre zenit
ce-i neîmplinit
...

Baia letală

...
Urlă gura de foc
după carburantul uman
uzina finală duduie
riguros
după plan

Peisaj cu lei

Mi-ai spus să te aștept
pe podul cu lei de piatră
când negurii se-aștern ca un vâl de mireasă
pe-uileioasele ape
când fluviul ridică imensele torsade
de fum și de ceață
când se-aprind candelabre-n catacombe coclite
când clopotul mare începe să bată
și funia stă neclintită
când suflete-ncep să se caute
în orele-acelea de-aramă mi-ai spus
așteaptă pe podul cu lei de piatră
și vin

Budapesta 1970

Uimit nu voi fi

...

Caut.

Navighez mai departe

cu pânzele peticite dar toate întinse

sub cerul căzând în torente,

sub cerul încremenit ca o stâncă

spre nevăzutele încă tărâmur.

Monologul unui pieton

(după aparențe intelectual și cherchelit)

...

Ce-ar fi Sir să facem flotări și șpagat
că nu ne strică;

ba să stăm și în mâini; până ne-
nroșim

ca ouăle de paști – zic

.....

și chiar dacă

Ne-am adunat la masa de Ajun

Și-am aprins lumânările

Și-am frapat șampania

Și chiar dacă mâine

Intrăm în Celălalt Mileniu

O.K. ?

Hai c-a-ncetat si ploaia...

Versurile scurte din urmă, versurile unui poet micalit, plin de vitalitate, care știe să fie tandru și filozof, entuziast și inimos, ne îndeamnă să frapăm șampania și să-i dorim maestrului *La mulți ani cu sănătate, cu noi creații și volume!*

Getta Neumann